in धृतराष्ट्रश्च ... विदुरश्च ...। इतिहासपुराणेषु नानाशिक्षासु चाभिभो (v.l. चान्विताः)। वेदवेदाङ्गतत्त्वज्ञाः सर्वत्र कृतनिश्रमाः MahāBhā. i.102.18; (विष्णुः) प्राग्वंशकायो द्युतिमान्नानादीक्षाभिरन्वितः ViṣṇuSm. 1.7; **7** overcome with ततस्तमृषिसंघातं निराशं चिन्तयान्वितम्। दर्शयामास राजेन्द्रः MahāBhā. ix.36.50; सर्वं वस्तु भयान्वितं भुवि नृणां वैराग्यमेवाभयम् ŚatTrayī. 294; उर्वशी मानुषं प्राप्ता गन्धर्वाश्चिन्तयान्विताः BrahmāṇḍP. ii.66.15; दीननाथविपन्नेषु करुणान्वितचेतसः सत्रेषु भुञ्जते EI. i.80.18; देवी तु तांस्तु व्यामुग्धान् विलोक्य कृपयान्विता। एकीभूता बभौ BṛDharmaP. i.41.37; सा ... हिंसेर्ष्यादिभिरन्विता। लोकान् जीर्णाश्चकार BṛDharmaP. ii.12.78; चिन्ताव्याकुलचित्तो वा ... क्षुधान्वितः ... जपेत् Tantr-Sā.(K.) 32.1; मोहेनान्वितया तया ... कलिश्चकार ... कालुष्यम् ParamāKā. 68.109; **8** affected by or afflicted with तृषान्वितः ... वान्तमात्मना कृपणः श्वा पुनरत्तुमिच्छति Saund. 8.21; अन्तोन्नता ... श्यावा क्लेदरुगान्विता। शराविका स्यात्पिडका शरावाकृतिसंस्थिता CaraS. 1.17.84; मनसि क्लान्ते कर्मात्मानः क्लमान्विताः। विषयेभ्यः CaraS. i.21.35 (1941 Ed.); निवर्तन्ते ससूक्ष्मकाभिः पिटकाभिरन्विता। प्रवक्ष्यते सा ... सपुत्रिणी KalyāKā. 11.15; मारुतक्षुत्तृष्णामुखशोषभ्रमान्विते। कार्यं न बाले ... न दुर्बले SiddhYo. 1.32; येषां पृष्ठे हतो भर्ता ...। एते दोषान्विता वाहा न ग्राह्या भूतिमिच्छता AśvaVai. 3.138; ननन्दुः क्षुधयान्वितास्तम् ... वयस्यगोपाः Yādavā. 4.74; चिन्ताव्याकुलचित्तो वा ... क्षुधान्वितः। ... न जपेत् तिमिरालये TantrSā.(K.) 32.1; **9** caused or helped by तैरन्वितं पित्तविकारमेवाध्यवस्येत् CaraS. i. 20.18; (1922 Ed.); श्लेष्मणः कर्मणि, तैरन्वितं श्लेष्मविकारमेवाध्यवसेत् CaraS. i.20.22; (1922 Ed.); (निघण्टुनिगमान्वितम्) अन्येषु प्रकृतिप्रत्ययविभागनिगमनया। अन्वितमन्वयो उत्पादे AbhinBhā. i.265.10 (*on* 6.12); **10A** increased by तिथिवद्विभज्य लब्धं च कालादिनान्वितं चरकालेनान्वितं क्रियाद्येषु। ... विषुवति देशान्तरं स्पष्टम् PañcSi. 14.30; यद्गुणाक्षयगषष्टिरन्विता वर्जिता च यदि वा त्रिभिस्ततः। स्यात्त्रयोदशहता निरग्रका BījGa. 5.62; लङ्कोदया विघटिकाः ... क्रमगोत्क्रमस्थाः। हीनान्विताः ... उत्क्रमतस्त्विमे स्युः GrahaLā. 4.1; **10B** added by संवत्सरसहस्रैके(क) एकत(न)वत्यधिकशतान्विते ... भो(भौ)मवारे ... भाद्रपदसुदि 8 भौमे ... श्रीगंगायां [स्ना]। त्वा EI. iv.132.18; शकः पञ्चदिक्चन्द्र १९०५ हीनोऽर्कनिघ्नोमधोर्यातमासान्वितोऽधो द्विनिघ्नात्। रसाङ्गान्वितास्वाभ्रखाङ्कांशहीनात् शराङ्गैरवाप्ताधिमासैर्युगुर्धः KaraṇaKu. 1.2(3); भीमाशुकेन्द्रे पदयातगम्यस्वल्पस्य लिप्ताः खखवेदभक्ताः। लब्धांशकैः कर्किमृगादिकेन्द्रे हीनान्वितं स्पष्टमसृङ्मृदूच्चम् KaraṇaKu. 2.5.(9); कोटिज्या चलकेन्द्रजा ... द्विघ्नी तयोनान्विता ... परकृतिः KaraṇaKu. 2.13.(11); **11** devoted to जगाद सोऽस्मद्गुरवेऽन्विताय पराशराय BhāgP. iii.8.8; लेखने कुशलः ...। अन्वितो वाचको धीमान् ज्ञेयो राज्ञः स लेखकः SūktiRa. 116.1; **12** adorned or decorated with (यं वेद तस्मै नमस्ते) सुरत्नाङ्गदैरन्वितं बाहुदण्डैः ŚrīViṣṇuBhuSt. 7; मुक्ताफलैरन्वितम्। ... तस्यास्तापमनक्षरं कथयते तन्व्या लतामण्डपम् VasaTi. 28.1; अपरैरनेकविमलभ्राजिष्णुरत्नान्वितात् [1*] यश्चालुक्यकुलाद् ...। वल्लभः EI. vi.243.4; तद्वेषवर्णभूषास्त्रवाहनैरन्वितं सुरम्। तद्वित्तौ ... लिखेत् SamarāSū. 10.126; न मृष्यते कस्यचिदेष वक्रतामितीव मत्वा ... कदाचिदिन्दोः कलयेव ... वितीर्णया चन्दनलेखयान्वितः PṛthvīVi. 2.19; भूषोद्भासिभुजंगपुंगवलसन्नाळामृणाशान्वितम् ... वंदे दक्षमखारिपादकमलं EI. vi.123.162; प्रासादोर्[मने]क्भद्र(ख)चितो नानापताकान्वितः EI. xxiii. 187.7; एका चेद् दक्षिणा शाला ...। त्रिशाला ... चतुश्शाला ध्वजान्विता VāstuVi. 7.14; तेनैवारुणरत्नशारतरलेनेवान्विता काञ्चनीभूषाभूदभितस्त्रयेऽपि जगतान्नत्वे(मेषे?)ति मे निश्चयः UdaySuKa. 134.1; **13** inhabited by शासनान्यतिसमृद्धजनान्वितानि सीमान्तसस्यबहुलानि ददौ द्विजेभ्यः EI. i.79.16; **14** measured or delimited by पैशाची सा विनिन्द्या स्यादष्टाविंशत् पदान्विता VāstuVi. 5.3; अस्मिन् ग्रामे ... प्रस्थप्रत्येकवाधव्यवस्थया दैर्घ्ये वाध १० विस्तरे वाध ६ जातवधि(वाध) षष्ट्यन्विता पूर्वस्यां दिशि नापितसत्कनाला EI. xvi.12.12; ग्रामपंचकं [।*] प्राप्तसी(सी)मान्वितं EI. xviii.142.44; ग्राममन्वायतं गोदैर्घ्येणान्वितं शकटमेवमुच्यते Prasā. i. 652.11; **15** qualified, i.e. entitled with सः ... राजपरमेश्वरः ... राजराज इत्यन्वितापरनामधेयान्वितसकलादिङ्मण्डलः EI. vi. 342.78; राजाधिराज इत्युक्तो यो राजपरमेश्वरः ... गजौघगंडड भेरुंडड-[इ]त्यादिविरुदान्वितः EI. i.365.7; कृत्वा ग्रामवरं तटाककलितं चाप्पापुराख्यान्वितं EI. vi.122.147; **16** held, i.e. ruled by एतद् यद् विपुलं धनेश्वरपुरप्रख्यं महेशान्वितं ... रत्नालयाभम् EI. i.35.11; **17** relevant to अन्वितमप्युपयुक्तमेव वदेदित्युपदेशः NyāyPari. 199.8; **18** resembling, cf. **अन्वितगुण**; **19** intent on (रत्नग्रैवेयचिन्ताकलेलमुक्ताफलान्विता) एषां त्रयाणामपि यानि रत्नभूतान्याफलानि ... तैरन्विता तद्ध्याने तत्परा LalitāSaBh. 35.19 (*on* 64); **20** the word *anvita* सर्वत्रान्वितैव शब्दार्थम् ... विशदयति BālamBha. ii.210.27 (*on* 2.135-136)

अन्वित (anv-ita) *n.* sexual union सम्प्रयोगं रते विद्यादन्विते कार्मणेऽपि च ViśvaPra. 28.55; AnekāTi. 4.190; ŚabdaRaSaK. 68.2.

अन्वितकर्मता (anvita-karmatā) *f.* semantically related objecthood द्वितीयाविभक्त्यादेरन्वितकर्मताशाब्दधीत्वावच्छिन्नानुकूलशक्तिमत्त्वम् LaCandr. 785.14.

अन्वितकर्मतादि (anvita-karmatādi) *adj.* semantically related objecthood etc. अमादिपदधीकार्यता त्वन्वितकर्मतादिविशेष्यतावच्छिन्नशाब्दत्वेनैव घटं पटमित्यादिसाधारणेन LaCandr. 669.34.

अन्वितकार्यज्ञान (anvitakārya-jñāna) *n.* knowledge of semantically related effect, i.e. action अन्वितकार्यज्ञानस्य प्रवर्तकत्वेऽपि लाघवाय अन्विते शक्तिरस्तु PrakaVi. 74.16.

अन्वितगुणा (anvita-guṇā) *adj.* (*f.*) resembling in qualities रेजुः स्त्रियो ... शिरीषपुष्पाः। आरूढपाकफलगोचरवर्तिमुग्धकीराभिरन्वितगुणा नवदाडिमीभिः HarVi. 26.65 (comm. सदृश्यः).

अन्वितगोचर (anvita-gocara) *adj.* [*f.* –ā] **A** referring to the related (objects) स्मृतिः परिशिष्यते। सा चान्वितगोचरा TattvBi. 101.4; **B** referring to semantically related (meaning) पदानन्तरजाता हि संविदन्वितगोचरा NyāyRaMā. 77.24; 79.17; आवापोद्वापौ चान्वितगोचरौ TantrRaha. 29.19; वाक्यार्थस्य शाब्दत्वसिद्धये पदानामेव सा अन्वितगोचराङ्गीकार्या TantrRaha. 33.17.

अन्वितज्ञप्ति (anvita-jñapti) *f.* (verbal) cognition of the semantically related (meanings) व्यक्तिः शब्दैर्न बोध्या यदि, न खलु भवेदन्वितज्ञप्तिसिद्धिः, TattvMu. 4.78.

अन्वितज्ञान (anvita-jñāna) *n.* (verbal) cognition of semantically related (meanings) व्यवहारानुमितव्यवहर्तृकार्यान्वितज्ञाने ... शब्दस्य ... अनुपस्थितेरिति चेत्। न। लिङ्गाभावेनैव शब्दादन्वितज्ञानोपपत्तेः ... कारणता गौरवात् TattvCin. iv(1).150.1; iv(2).553.5.

अन्वितज्ञानशक्ति (anvitajñāna-śakti) *f.* (expressive) power, i.e. signification of cognition of semantically related (meanings) न चान्वितज्ञानशक्तावपि परम्परया कार्यत्वधीः संभवति TattvCin. iv.(2)472.2.

अन्वितज्ञानानुमान (anvitajñānānumāna) *n.* inference of (verbal) cognition of semantically related (meanings) न चान्वितप्रतिपादकं वाक्यमुच्चारितमिति कथमन्वितज्ञानानुमानम् ŚāstrDī. 17.10 (*on* i.1.2)

अन्वितज्ञानोत्पत्ति (anvitajñānotpatti) *f.* origination of (verbal) cognition of semantically related (meanings) व्यवहाराविसंवादो नान्वितज्ञानोत्पत्तिकल्पनायां कारणं (प्रमाणं) भवितुमर्हति NyāyRaMā. 95.3.

अन्वितता (anvita-tā) *f.* the state of being semantically related (meanings) पदार्थस्वरूपं हि सर्वावस्थानां सामान्यमन्वितता चास्यावस्थाविशेष इति पदार्थ एव वाक्यार्थे प्रमाणम् NyāyRaMā. 80.3; [Inst.] by way of being semantically related (meanings) अनन्विताः पदार्था एवान्वितातया परिस्फुरन्ति ĀtmaTaVi. 196.2; NyāyVārPari. 724.7; न हि यत्र चक्षुषः सामर्थ्यमवगतं तद्वस्तुगत्या स्पर्शवदिति, तद्वत्तापि तस्य विषयः। अथान्वितत्तयैव तत्र व्युत्पत्तिरित्यर्थः NyāyKuA. ii.(1).218.4; किं पदान्तराभिहितेनान्विताभिधानमनभिहितेन वा। प्रथमे तदपि पदमन्वितत्तया प्रथमपदाभिहितमर्थमपेक्षते TantrRaha. 29.28; संप्रतिपन्नदेवताकत्वेनाग्नेयादीनां मिथोऽन्विततया सहानुष्ठ(?ष्ठा)नापत्तेः MīmāKau. i. 254.4 (*on* i.1.16); आरुणस्य ... तस्य स्ववृत्तिकरणत्वं प्रत्याधेयतासंबन्धेनान्विततया करणत्वनिरूपिताधेयताया एकहायनीसमवायाद्यघटितत्वात् MīmāKau. iii.42.3 (*on* ii.1.5)

अन्विततार (anvita-tāra) *adj.* accompanied by stars शशी ... अशनैरन्विततारः स्फुटतां भुवनत्रये YudhiVi. 2.96.

अन्वितताल (anvita-tāla) *adj.* which is conneted with palm tree पाण्डवशस्त्रेण शात्रवक्षोदेहः। भीष्मोऽन्विततालस्य श्लेषमधत्त ध्वजस्य विततालस्यः YudhiVi. 6.46.

अन्वितत्व (anvita-tva) *n.* **1A** the state of being invariably concomitant अन्वयो न च शब्दस्य प्रमेयेन निरूप्यते। व्यापारेण हि सर्वेषामन्वितत्वं प्रतीयते ŚlokaVār. 5 (5). 85 (427.10) **1B** the state of being relevant अन्यथानन्वितं काव्यं स्यात् ...। अन्वितत्वे तु सा नूनमाद्यस्यैव कवेर्मतिः NyāyMañ. i.220.5; **1C** the state of being semantically related अर्थद्वयस्यान्वितत्वेनाभिधेयतया वक्तुमनिष्टेः AlaṅkāSa. 10.1.4; यत्र शाब्देन वृत्तेनार्थस्यैकेनैवान्वितत्वे सहसाकमित्यादिशब्दवशादन्येनापि संबन्धो भवति सा सहोक्तिः AlaṅkāRa. 42(2); ननु क्रियाफलं नाम क्रियानन्तरभाविफलम्। तस्य कर्तर्यन्वितत्वं कर्त्रभिप्रायत्वम् ŚrutaPra. iA.31.7 (*on* i.1.1); अन्वयवत्त्वैवान्वितत्वम्। TantrRaha. 32.27; पदश्रुत्या द्वादशकपालपुरोडाशे द्वादशत्वस्यान्वितत्वेन तदवरुद्धे पुरोडाशे नाष्टत्वादिविधिस्संभवति MīmāKau. i.258.22 (*on* i.4.17); करणत्वमात्ररूपेण सोमस्यान्वये वाच्ये नैराकाङ्क्षं दुर्वारम् तेन रूपेण यागस्य प्रथममन्वितत्वात् LaCandr. 375.40;